

Басты бет / Заңнама / Заңнама

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Македония Республикасының Үкіметі арасындағы инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы

Қазақстан Республикасының Заңы 2016 жылғы 16 мамырдағы №
2-VI ҚРЗ

Қайта оралу

2012 жылғы 2 шілдеде Астанада жасалған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Македония Республикасының Үкіметі арасындағы инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы **келісім** ратификациялансын.

*Қазақстан Республикасының
Президенті* *Н. Назарбаев*

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҮКІМЕТІ МЕН МАКЕДОНИЯ РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҮКІМЕТІ АРАСЫНДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ КӨТЕРМЕЛЕУ ЖӘНЕ ӨЗАРА ҚОРҒАУ ТУРАЛЫ КЕЛІСІМ

(2016 жылғы 21 мамырда күшіне енді - Қазақстан
Республикасының
халықаралық шарттары бюллетені, 2016 ж., № 5, 78-құжат)

Бұдан әрі «Тараптар» деп аталатын Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Македония Республикасының Үкіметі

бір Тараптың инвесторларының инвестицияларын екінші Тараптың аумағында кемсітпеушілік негізде қорғау қажеттігін мойындай отырып,

бір Тараптың инвесторлары екінші Тараптың аумағында жүзеге асырған инвестицияларына қатысты мемлекеттер арасындағы одан әрі экономикалық ынтымақтастықты көтермелеуге ниет білдіре отырып,

осы Келісім оның негізінде мұндай инвестициялар жүзеге асырылатын жеке капиталдың түсімін және екі мемлекеттің экономикалық дамуын ынталандыратынын мойындай отырып,

инвестициялар үшін жасалатын тұрақты жағдайлар экономикалық ресурстарды пайдалану және өмір сүру деңгейін арттыру үшін неғұрлым тиімді болады деп келісе отырып, мына төмендегілер туралы уағдаласты:

1-бап

Анықтамалар

Осы Келісімнің мақсаттары үшін:

1. «Инвестициялар» термині бір Тараптың инвесторының екінші Тараптың аумағындағы, соңғы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес кез келген мүлкі мен мүлктік құқықтарын, атап айтқанда, бірақ бұларды ғана емес:

а) жылжымалы және жылжымайтын мүлік немесе кепілге қою, ұстап қалу құқығы, кепіл, жалға беру сияқты кез келген мүлктік құқықтарды;

б) кірістерді қайта инвестициялауды;

с) үлестерді, акцияларды, компанияның борыштық міндеттемелерін немесе компанияларға қатысудың кез келген басқа нысандарын;

д) ақшалай талаптар мен келісімшартқа сәйкес қаржылық құндылығы бар талаптарды және белгілі бір инвестициялармен тікелей байланысты заемдарды;

е) патент, авторлық құқық, сауда маркалары, өнеркәсіптік үлгілер, фирмалық атаулар, географиялық нұсқаулар, техникалық процестері ноу-хау, гуд-вилл сияқты зияткерлік меншік құқықтарын;

ф) табиғи ресурстарды іздестіру, игеру мен пайдалану процесін қоса, Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес берілген концессияларды қоса, Тарап мемлекетінің заңнамасына немесе шартқа сәйкес берілетін кез келген қаржылық сипаттағы құқықтарды білдіреді.

Нысанның кез келген өзгеруі - инвестициялау немесе қайта инвестициялау осындай өзгерістер қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес жүргізілген жағдайда олардың инвестиция ретіндегі сипатына әсер етпейді.

2. «Инвестор» термині екінші Тарап мемлекетінің аумағында қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына және осы Келісімнің ережелеріне сәйкес инвестицияларды жүзеге асыратын бір Тараптың жеке немесе заңды тұлғаны:

а) Тараптардың бірінің мемлекеті азаматы болып табылатын және өз мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес инвестицияларды жүзеге асыруға өкілетті жеке тұлғаны;

б) заңды тұлға Тараптардың әрқайсысы мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес құрылған және тіркелген заңды тұлғаны білдіреді.

3. «Кірістер» термині инвестициялардан алынған кірістерді білдіреді және, атап айтқанда, пайданы, дивидендтерді, роялтиді, пайыздарды және өзге де сыйақыларды қамтиды.

4. «Аумақ» термині:

а) Қазақстан Республикасына қатысты:

Қазақстан Республикасы егемендігін жүзеге асыратын және ұлттық заңнама және халықаралық құқық нормаларына сәйкес өзінің юрисдикциясын қолданатын құрлықты, суды, жер қойнауын және әуе кеңістігін қоса алғанда, Қазақстан Республикасының құрлық, теңіз және әуе шекарасы шегіндегі

аумағын,

б) Македония Республикасына қатысты:

Македония Республикасы халықаралық құқыққа сәйкес егемен құқықтарын және юрисдикциясын жүзеге асыратын жерді, суды және әуе кеңістігін қоса алғанда, Македония Республикасының аумағын білдіреді.

2-бап

Инвестицияларды көтермелеу және қорғау

1. Әрбір Тарап екінші Тараптың инвесторларына өз аумағында инвестицияларды жүзеге асыру үшін көтермелейді және қолайлы жағдайлар жасайды әрі өз мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес осындай инвестицияларға жол береді.

2. Әрбір Тарап өз аумағында кез келген Тарап инвесторларының инвестициялары мен инвестициялардан түскен кірістеріне инвестициялардың әділ және тең құқылы режимін, сондай-ақ толық қорғалуын ұсынады.

Тараптардың ешқайсысы өз аумағында басқа Тарап инвесторларының қызметін кеңейтуге, инвестицияларын басқаруға, оларға техникалық қызмет көрсетуге, оларды қолдауға, пайдалануға, иеленуге және сатуға немесе басқа да билік етуге еркін немесе кемсітушілік шаралармен кедергі жасамайтын болады.

3-бап

Инвестициялар режимі

1. Әрбір Тарап екінші Тарап мемлекетінің инвесторларына, олардың инвестицияларына және инвестициядан түсетін кірістеріне ол ұлттық инвесторларға не үшінші мемлекеттердің инвесторлары мен олардың инвестицияларына инвестицияларды кеңейтуге, басқаруға, қолдауға, пайдалануға, иеленуге және сатуға немесе басқа да билік етуге қатысты ұсынатын режимнен қолайлылығы кем болмайтын режим ұсынады.

2. Осы Келісімнің ережелері бір Тарапты екінші Тараптың инвесторларына және олардың инвестицияларына кез келген қолда бар немесе келешектегі кез келген:

а) еркін сауда жасау аймағына, кеден одағына, ортақ нарыққа, экономикалық немесе валюта одағына немесе Тарап мемлекеттерінің бірі мүше болатын немесе болуы мүмкін еңбек нарығы туралы өңірлік және халықаралық шарттарды қоса алғанда, басқа да ұқсас өңірлік немесе халықаралық экономикалық кірігу шарттарына;

б) халықаралық шартқа немесе бір Тарап мемлекетінің салық салумен толық немесе негізінен байланысты ұлттық заңнамасына, немесе

с) инвестицияларға толық немесе тұтастай қатысты көп жақты халықаралық шартқа байланысты кез келген режимнің пайдасын, артықшылығын немесе жеңілдіктерін қолдануға міндеттейді деп түсінуге болмайды.

4-бап

Экспроприация

1. Тарап оның аумағында, қоғамдық мүдделерді қорғау мақсатында қабылдаушы Тарап мемлекетінің белгіленген ұлттық заңнамасына сәйкес кемсітпеушілік негізінде және аумағында экспроприациялау жасалған Тараптар мемлекеттерінің ұлттық

экспроприациялау жасаған тараптар мемлекеттердің Ұлттық заңнамаларына сәйкес жылдам, барабар және тиімді өтемақы төлей отырып қолданатын шаралардан басқа, инвесторлардың инвестицияларын экспроприациялауы немесе мемлекет иелігіне алуы немесе экспроприациялауға немесе мемлекет иелігіне алуға (бұдан әрі - экспроприациялау) тең әсері бар қандай да бір шараларды қолдана алмайды.

2. Мұндай өтемақы экспроприацияланған инвестициялардың экспроприациялауға дейінгі сәттегі немесе алдағы экспроприациялау туралы жалпыға мәлім болғанға дейінгі құнының сомасына тең болуы тиіс. Құн бағалаудың жалпы қабылданған қағидаттарына сәйкес белгіленуі тиіс.

3. Өтемақы тиімді іске асырылатын болуы және қандай да бір шектеулерсіз немесе кідіріссіз төленуі тиіс. Өтемақы, сондай-ақ, экспроприациялау күнінен төлеу күніне дейінгі пайыздарды қамтуға және аумағында инвестициялар экспроприацияланған Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес есептелуге тиіс.

4. Инвестициялары экспроприацияланған инвестордың осы Келісімнің **9-бабының** ережелеріне нұқсан келтірместен, аумағында экспроприация жүргізілген Тарап мемлекетінің сот және басқа да құзыретті органдарының осы бапта мазмұндалған қағидаттарға сәйкес ісін жылдам қайта қарауына және оның инвестицияларын бағалауына құқығы бар.

5-бап

Залалдарды өтеу

1. Екінші Тарап мемлекетінің аумағындағы соғыстың немесе басқа да қарулы қақтығыстардың, бүліншіліктің, көтерілістің, бүліктің салдарынан инвестициялары осы Тарап мемлекетінің аумағында залал шеккен бір Тараптың инвесторларына алғашқы Тарап реституцияға, өтеуге, өтемақыға немесе басқа да реттеуге қатысты, соңғы Тарап өз инвесторларына немесе кез келген үшінші мемлекеттің инвесторларына ұсынатын, инвестор үшін анағұрлым қолайлы болып табылатын режимнен қолайлылығы кем болмайтын режим ұсынады.

2. **1-тармағына** нұқсан келтірместен:

а) екінші Тарап мемлекеті қарулы күштерінің немесе билік органдарының оның инвестицияларын немесе олардың бөлігін реквизициялауы;

б) жағдайдың қажеттілігімен талап етілмеген, қарулы күштердің немесе билік органдарының инвестицияларды немесе олардың бөлігін бұзуы салдарынан екінші Тараптың аумағында залал шеккен бір Тараптың инвесторына соңғы Тарап кез келген жағдайда осы Келісімнің **4-бабының** 1-3-тармақтарына сәйкес жылдам, барабар және тиімді болатын реституция немесе өтемақы ұсынуға тиіс.

3. Инвестициялары залал шеккен инвестордың осы баптың **2-тармағына** сәйкес осындай Тарап мемлекеті билігінің сот және басқа да құзыретті органдарының осы бапта мазмұндалған қағидаттарға сәйкес ісін жылдам қайта қарауына және оның инвестицияларын бағалауына құқығы бар.

6-бап

Еркін аударымдар

1. Әрбір Тарап екінші Тараптың инвесторларына өзінің аумағына олардың инвестицияларын еркін аударуды және

инвестициялармен байланысты төлемдерді аударуды қамтамасыз етуге тиіс. Мұндай төлемдер, атап айтқанда, бірақ оларды ғана емес:

- а) инвестицияларды қолдау, дамыту немесе арттыру үшін негізгі және қосымша сомаларды;
- б) инвестицияларды толық немесе ішінара сатудан немесе жоюдан түскен кірістерді;
- с) кірістерді, пайданы, кірістен түскен пайыздарды, дивидендтерді және табыстың басқа да түрлерін;
- д) инвестициялар қызметінен туындаған заемдар бойынша төлемдер, басқарған үшін төлемдер, лицензиялық төлемдер, роялти сияқты шығыстарды төлеу үшін қажет сомаларды немесе басқа да сондай шығыстарды;
- е) осы Келісімнің 4 және 5-баптарына сәйкес төлеуге жататын өтемақыны;
- ф) екінші Тараптың аумағында инвестициялаумен байланысты жалданған персоналдың табыстары мен басқа да сыйақыларын қамтуға тиіс.

2. Әрбір Тарап осы баптың 1-тармағына жататын аударымдар қандай да бір шектеусіз немесе кідіріссіз еркін айырбасталатын валютада және аудару күнінде аударылатын валютаға қолданылатын ең жоғары нарықтық айырбастау бағамы бойынша жүзеге асырылуын және дереу аударылуын қамтамасыз етуге тиіс.

3. Аумағында инвестициялау жүзеге асырылатын Тараптың іс-әрекеттерінің салдары болып табылатын аударымдардың кідіруі болған жағдайда аударымды талап еткен күннен бастап, осындай Тарап аударымды іс жүзінде төлейтін күніне дейін аумағында аударым жүзеге асырылған Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес есептелген сыйақыны қамтуға тиіс.

4. Кез келген Тарап осы баптың 1, 2 және 3-тармақтарына нұқсан келтірместен өз мемлекетінің:

- а) тиісті салық міндеттемелерін орындауға;
- б) кредит берушілердің құқықтарын қорғауға;
- с) қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылыққа;
- д) сот талқылауындағы сот бұйрықтары мен сот шешімдеріне;
- е) қабылдайтын Уағдаласушы Тарап үшін елеулі макроэкономикалық қиындықтар немесе төлеу балансы бойынша елеулі қиындықтар сияқты ерекше жағдайларда қабылдануы мүмкін қажетті уақыт мерзімінде қорғаныс шараларын қабылдауға қатысты заңнамасын әділ, кемсітушіліксіз және адал ниетпен қолдану арқылы;

Тараптар мемлекеттерінің осындай ұлттық заңнамаларын қолдану Тараптардың осы Келісім бойынша міндеттемелерін орындаудан жалтару құралы ретінде пайдаланылмауға тиіс деген жағдайда аударымды шектей алады.

7-бап

Суброгация

1. Егер Тарап немесе оның уәкілетті органы, екінші Тарап аумағында инвестордың инвестицияларына қатысты берілген орнын толтыруға, кепілдікке немесе сақтандыру келісімшартына сәйкес төлемдерді жүзеге асырып отырса, соңғы Тарап осындай инвестордың кез келген құқықтары мен талаптары бірінші Тарапқа немесе ол уәкілеттік берген органға, ал бірінші Тараптың